

Meðan stríð er um handilskvotur og ALS:

Nærum 20.000 t. minni fiskað enn fiskifrøðingar mæla til!

Tað seinasta um handilskvotur er, at danska stjómin noktar at umfígga eitt út-anlandslán fyrr enn uppskotið er samtykt. Hetta vísir nakað um tær krefur, sum verða nýttar til ikki veruligar ella í hvussu er bert partvist veruligar trupuleikar.

Uppskotið um handilskvotur er grundað á, at vit veita meira av fiski undir Føroyum enn fiskifrøðingar mæla til.

Men hjásetta talvan vísir, at hetta er ein fullkomulig misskiljing. Hon vísir nevnliga, at veidan í 1993 var munandi minni enn fiskifrøðingar mæla til at

veiða í 1994. Serliga fyri upsa og kongafisk er munurin stórur, og fyri hesi okkara tvey mest týðningarmiklu fiskasløg er als ikki tørvur fyri at fáa gjørt ætlaðu kvotaskipanina. Her er enn tá móguleiki fyri eini munandi øking av veiðuni áðrenn vit rækka tilmælið hjá fiskifrøðingunum.

Viðv. toski og hýsu er stóran nakað serlig vegna ta stóru minking í hesum stovnunum. Men tøluni vísa, at hóast hetta, so er minni veitt av hesum fiskaslögum enn hóast alt verður mælt til.

Tí er tað snøgt sagt ørskapur at taka landskassan

sum gíska fyri at hurla eitt helst óbrúklígt uppskot í gjøgnum í tinginum.

Annars siga hesi tøl eisini nakað um tann politikk, sum verður førður, og sum partvist er orsök til tað stóra arbeiðsloysið, sum vit hava. Støðan er nevnliga tann, at vit hava fiskað 20.000 t. minni enn vit kundu, samstundis sum tað almenna hevur gildið hópin av peningi fyri at minka um flotan. Afturat hesum hevur landsstýrið tikið fiskiloyvið frá skipum, sum kundu verið við til at troyta serliga upstovnin á ein forsvarligan hátt.

Um vit fiskaðu t.d. 15.000

t. afturat, hevði hetta givið 30 mill. bert í arbeiðsløn-um. Hetta hevði eisini givið uml. 60 mill. í øktum avreiðingarvirði, og hevði kunnað givið 20 mill. afturat í húrum. Tað er ikki ringt at rokna út, at tað økta virksemd á hesum økinum hevði nærum einsamalt verið nóg mikið at fáa javnvág í roknskapin hjá ALS.

Og hetta er bert eitt av nógvum dønum um at meira kundi fingist burtur úr um politikurin var øðrvísi.

Óli Jacobsen

Uppskotnar kvotur- og veiðan í 1993

Uppskotnar kvotur:	Veiða í 1993:
Toskur	6.800 tons
- Føroya Banki	1.400 tons
Hýsa	6.000 tons
Upsi	41.500 tons
Kongafiskur	13.300 tons
Longa	2.100 tons
(Blálonga)	3.500 tons
(Brosma)	3.700 tons
Tils.	71.000 tons
(Tils.	78.300 tons
	54.500 tons excl. brosmu og blálongu
	58.800 tons incl. brosmu og blálongu

Fyrrí teigurin vísir tilmælið hjá fiskifrøðingum frá og við 1994 samb. uppskotið til »vinnuligan fiskiskap«.

Seinni teigurin vísir fyrirlis tøluni fyri veiðuna í 1993. Sum tað sæst er fyrifrest øll fiskasløgini galdandi, at minni er veitt, enn tilmæltu kvotuna.

Brosma og blálonga eru sett í klombrum, tí hesi fiskasløg ikki eru við í endaliga uppskotinum hjá landsstýrinum, men nevndu tilmæli eru í viðmerkingunum til uppskotið.

Hesi tøl merkja, at grundarlag er fyri at økja um veiðuna undir Føroyum. Og henda øking hevði verið nóg mikið til at opna tvey miðal flakavirki!

Lesarabrøv

Beinleiðis skeiv kunning frá Landsskúlafyrisingini

Í Degi og Viku hóskvæðið segði Klaus Reistrup, formaður í nevndini, sum arbeiðir við nýggju studentaskúlanini, at ein nýggj skipan fyri studentaskúlarnar var liðugt viðgjørd og skuldi byrja í august 1994.

Hetta er beinleiðis skeivt, av tí at álitið frá nevndini ikki er liðugt viðgjørt á nakran hátt. Landsskúlaráðið og landsstýrið, sum

taka avgerðir um slík mál, hava als ikki fingið uppskotið.

Harumframt hevur Yrkisfelagið hjá Studentaskúla- og HF-lærarum roynt at koma við sínum sjónarmiðum, áðrenn hetta uppskotið um nýggja studentaskúlan verður lagt fyri Landsskúlaráðið.

Eitt av hesum sjónarmiðum er eitt broytingarupp-

skot, sum danskt- og føroyskt-lærarnir á øllum skúlunum hava sett fram, har vit tilmæla, at danskt, heldur enn at skula hava fimm tímar í seinasta flokki, skulu hava seks tímar í tvey ár.

Eisini metir hesin bólkurur, at tað er umráðandi, at danskt framvegis endur við skrivligari próvøku.

Hví varð hetta ikki umrøtt

í sjónvarssamrøðuni?

Áðalmálið fyri okkum er, at henda nýggja skipanin ikki skal gera tað truplari hjá okkara næringum at sleppa inn á hægri lærustovnar uttanlands.

Dankt-lærarnir í Hoydølum

Góðtaka ikki at stytta tíðina

Føroya Landsstýri
Føroya Løgting
Viðv. arbeiðsloysisskipanin

Undirritaðu umboð fyri løntakarafelagini í stýrinum fyri arbeiðsloysisskipanina vilja gera vart við, at vit undir ongum umstøðum góðtaka niðurstøðuna hjá meirilutanum í stýrinum, nevnliga at tíðin tey arbeiðsleysu kundu vera í skipanini skal styttað úr 24 mdr. í 15 mánaðar.

Verður hetta tilmæli samtykt, kemur tað at fáa fylgjur fyri fleiri hundrð arbeiðsleys, sum verða »tveitt« úr skipanini við stuttari freist. Tað er neyvan ivi um, at hetta fer at fáa álvarsligar avleiðingar, og stórvir vandi er fyri at forsorgsskipanin snøgt sagt kemur at brenna saman av tí trýsti, sum hon kemur undir av hesi orsök.

Vit halda hetta vera eina ábyrgdarleysa støðu, sum landsstýrið má bera ábyrgdina av. Tí stýrið hevur júst latið landsstýrinum uppskot til

bjarging av skipanini, sum vildu merkt, at tað kundi verið sloppið undan nevndu støðu. Landsstýrið hevur ikki víst nakran sum helst vilja at ganga ALS á mæti, og tað skal ikki vera nakar ivi um, at vit meta grundgevingarnar hjá landsstýrinum sum einki annað enn undanfærsla.

Tað tykist at vera stóðan hjá landsstýrinum, at tað eru partarnir á arbeiðsmarknaðinum, sum einsamaðir skulu hava ábyrgdina av arbeiðsloysinum. Og at landsstýrið litla ella onga ábyrgd skal hava av útvega landsins borgarum arbeiðsplass.

Hetta er ein støða, sum vit hvørki kunnu góðtaka ella meðvirka til at umsita. Her vilja vit vísa á tað bræv, sum løntakaraumboðini sendu landsstýrinum 1. apríl 1993, og har sagt varð, at tað var við ávísium treytum, at umboðini gingu við til ta neyðsemmu, sum var gjørd í sambandi við kreppuna í samband við ALS,

sum tá var. Og við søgdu m.a.: Samstundis vilja vit geva landsstýrinum høvi til í verki at vísa, at annað enn prátt er afturfyrí ætlanina um arbeiðsskapandi tiltøk, sum eitt nú arbeiðsámalanevndin leggur fram á ting í næstum. Í hesum máli leggja líklig uppskot frá nevndini fyri arbeiðsskapandi tiltøk, har arbeiðsmarknaðurin er umboðaður. Og vit vilja leggja áherðslu, at trýst verður lagt á landsstýrið at fáa sett tilmæltu tiltøkini í verk, soleiðis at gongd kann fást á uppgávuna at útvega arbeiði til allar hendur.

Vit ivast ikki í, at hevði hetta tilmæli verið fylgt, so hevði í hvussu er skjótt verið settur á útvega nýggj arbeiðsplass, og so hevði arbeiðsloysisskipanin ikki verið í síni núverandi fíggarstøðu.

Í tí orða- og brævaskifti, sum hevur verið millum stýrið fyri ALS og landsstýrið er ikki minsta ábending um, at vit

kunnu vænta nakra broyting her. Tí kann bert væntast at støðan viðvíkjandi arbeiðsloysinum framhaldandi fer at versna.

Vit kunnu ikki góðtaka, at landsstýrið frásigur sær ábyrgdina av søvæl arbeiðsloysinum sum av teimum arbeiðsleysu við at flyta trupuleikarnar yvir á ALS.

Verður skipanin við ALS framhaldandi »tilpassað« tí økta arbeiðsloysinum, verður skipanin framvegis ein kodd hjá landsins stýri.

Tískil fara vit at vísa til tað tilmæli, sum eitt samt stýri handaði landsstýrinum tann 6. januar og meta vit hetta sum einasta møguleika at fáa skipanina at halda áfram við lutøku frá fakfelagunum.

Sagt verður frá hesum.

Vegna umboðini hjá løntakarunum í stýrinum hjá ALS

Óli Jacobsen

Eisini smærri vatnorkuverk

Sverre Midjord, tú hevur ofta eftirlýst tiltøkum, sum kunnu geva arbeiði til arbeiðsleysar hendur.

Sverre, nýtt vatnorkuna til upphiting av almennum bygningum.

Byrjast kann við at finna eina á, ið gevur nógva vatn. Bygg eitt lítið vatnorkuverk. Tak vatn úr ánni uttan nakra byrging. Bind vatnorkuverkið fel-netið hjá SEV. Set upp ein el-ketill t.d. á Landssjúkraháðinum. Hesin kann sbindast parallelt við verandi hitaverk, soleiðis at vatnorka verður nýtt til upphiting, tá ið vatn er í ánni.

Sverre, hvør er kostnaðurin?

Eg veit at úr Íslandi kunnu vatnurburur upp á 100 kw keypast fyri uml. 200.000 kr. og eg veit um soverðin verk, sum eru bygd fyri 600.000 til uml. 1 mill. kr.

Sverre, her eru stórir møguleikar!

Sverre, hvat við at halda á

Hans A. Wang

Bygdarhúsið í Hósvík

Bygdarhúsið í Hósvík verður leigað til ymisk endamál, s.s. bingo, brúðleyp, veitslur, fundarvirkssemi o.m.a. Borðreiðast kann fyri uml. 300 fólkum. Fáid nærri at vita við at ringja

tlf. 22368